

Guia docent de l'assignatura "Pràcticum I"**2011/2012**

Codi: 102065

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500798 Educació primària	896 Graduat en Educació Primària	OB	2	2

Contacte

Nom : Mònica Feixas Condom

Email : Monica.Feixas@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

- Es recomana a l'alumne que al matricular-se d'aquesta assignatura ho faci també de l'assignatura "Context social i gestió escolar" atès que els continguts d'aquesta última són fonamentals per a la bona realització de les pràctiques.

- Cal realitzar 72 hores d'estada en el context (inclou escola i territori). Unes 50 hores d'aquestes 72 han de ser obligatòriament d'estada en el centre. Això correspon a 7 dies de jornada completa (49 hores, per 7 hores cada dia). L'hora de dinar no es comptabilitza com a hora de pràctiques, mentre que la d'exclusiva sí.

- Es contempla la possibilitat que hi hagi casos especials (aportant contracte laboral). En aquests casos cal tenir en compte els requisits mínims següents: les persones que no poden assistir a l'escola pel matí o per la tarda, han de garantir 5 dies complets (matí i tarda) a l'escola; la resta d'hores fins a 50, les hauran de completar amb fraccions de dia (matins o tardes, segons el cas) soltes.

Objectius i contextualització

Les pràctiques de primer tenen per objectiu fonamental que els estudiants, en grup, prenguin un primer contacte com a futurs professionals amb un Centre Escolar i facin una observació de caràcter global de tres aspectes fonamentals: l'entorn social de l'escola, una aproximació rigorosa i sistemàtica a l'observació i anàlisi a la realitat educativa i organitzativa d'un centre escolar i al territori en què aquests s'ubica.

Objectius generals:

1. Analitzar la relació entre l'entorn social i l'escolar i les relacions socials que es donen en el si de l'escola.
2. Aplicar la perspectiva sociològica a l'anàlisi de la realitat educativa i dels diferents contextos socials.
3. Conèixer les funcions socials de la institució escolar i els efectes dels canvis (socials, culturals, demogràfics, etc) sobre l'educació i l'escola.
4. Comprendre els factors de desigualtat social i els seus efectes sobre l'educació i el rendiment escolar.
5. Identificar les variables que configuren un centre educatiu i la seva interrelació.
6. Comprendre les relacions entre els diferents plantejaments institucionals de centre i la dinàmica escolar.
7. Comprendre l'estructura organitzativa de l'escola.
8. Analitzar els principals òrgans de govern, participació i suport dels centres educatius.

9. Analitzar els condicionants espacials, temporals i materials que influeixen en l'activitat educativa i la seva gestió.
10. Comprendre la importància de les relacions en el si de la comunitat educativa per assegurar la convivència i assolir els objectius de l'organització escolar.

Objectius instrumentals:

1. Instrumentar eines per a l'observació sistemàtica de la realitat escolar i social.
2. Recollir i elaborar dades de fonts primàries (entrevistes, diari d'observació...) i secundàries (estadístiques, anàlisi de documents...) així com saber interpretar-les en relació als coneixements teòrics apresos a d'altres assignatures vinculades a la matèria.
3. Comunicar formalment els resultats obtinguts del procés d'anàlisi de la realitat social i escola.

Competències i resultats d'aprenentatge

1550:EEP01 - Conèixer les àrees curricular de l'Educació Primària, la relació interdisciplinar entre elles, els criteris d'evaluació i el cos de coneixements didàctics en torn als processos d'ensenyament i aprenentatge respectius.

1550:E01.05 - Analitzar les competències, els continguts, propostes metodològiques i d'avaluació corresponents al currículum d'Ed. Primària.

1550:E01.06 - Reflexionar sobre les potencialitats de la interdisciplinarietat en el marc de l'actual proposta curricular.

1550:EEP08 - Conèixer l'organització de les escoles d'educació primària i la diversitat d'accions que comprèn el seu funcionament.

1550:E08.03 - Definir els elements que constitueixen un centre educatiu com a organització complexa.

1550:E08.04 - Comprendre el funcionament de les diferents estructures organitzatives del centre escolar.

1550:EEP10 - Col·laborar en els diferents sectors de la comunitat educativa i de l'entorn social.

1550:E10.01 - Raonar processos de causalitat entre factors educatius i factors socials.

1550:E10.02 - Donar respostes integrades i complexes davant els fenòmens educatius.

1550:EEP12 - Mantenir una relació crítica i autònoma respecte els sabers, els valors i les institucions socials públiques i privades.

1550:E12.04 - Demostrar interès per conèixer i comprendre les funcions i tasques que realitzen les institucions socials.

1550:E12.05 - Expressar argumentacions crítiques i objectives respecte les funcions i tasques que realitzen les institucions socials.

1550:EEP13 - Valorar la responsabilitat individual i col·lectiva en la consecució d'un futur sostenible.

1550:E13.01 - Demostrar conscienciació respecte de la responsabilitat individual i social envers el món que ens envolta.

1550:E13.02 - Reconèixer el nivell de compromís personal i social envers determinades accions educatives.

1550:EEP17 - Comprendre la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten els col·legis d'educació primària i els seus professionals.

1550:E17.01 - Reflexionar sobre el rol de l'escola en una societat en procés de canvi.

1550:E17.02 - Identificar el marc d'autonomia i el rol del mestre en la societat actual.

1550:G03 - Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

1550:G03.02 - Discutir de forma documental i raonada els diferents punts de vista i saber trobar-ne les connexions i punts comuns.

1550:G03.03 - Integrar en el discurs idees, propostes i alternatives teòriques, procedimentals i axiològiques diverses.

1550:MP13 - Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individuals.

1550:MP13.01 - Desenvolupar un treball col·laboratiu, en equip, com a pas previ al treball en xarxa.

1550:MP65 - Relacionar teoria i pràctica amb la realitat de l'aula i del centre.

1550:MP65.01 - Demostrar coneixement del marc teòric per analitzar la realitat d'aula i de centre.

1550:MP65.02 - Comprendre situacions i fenòmens d'aula i de centre i donar respostes argumentades del que succeeix.

1550:MP70 - Conèixer formes de col·laboració amb els diferents sectors de la comunitat educativa i de l'entorn.

1550:EP70.01 - Identificar experiències de col·laboració amb els diferents sectors de la comunitat educativa.

1550:EP70.02 - Identificar experiències de col·laboració entre els sectors de la comunitat educativa i l'entorn social.

1550:T03 - Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinari).

1550:T03.04 - Aportar idees i saber-les integrar en el treball conjunt de l'equip.

1550:T03.05 - Compartir el coneixement específic amb altres professionals per assegurar una solució o producte millor.

1550:T05 - Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació de l'acció.

1550:T05.04 - Diagnosticar la realitat socio-educativa dels centres a partir de la identificació dels factors socials que la condicionen.

1550:T05.06 - Aplicar les dades obtingudes en el diagnòstic socio-educatiu en el procés de planificació educativa.

Continguts

Els continguts que es treballen en aquesta assignatura són:

1. Tipologia d'escoles d'educació infantil i primària a Espanya i a Catalunya.
2. Caracterització del territori: relacions escola, entorn i comunitat educativa.
3. Escola i Administració educativa. Organització del centre i de l'aula.
4. Anàlisi del currículum d'Educació Primària.
5. Elaboració, desenvolupament i avaluació de Projectes de centre.
6. Projecte lingüístic de centre i desenvolupament de llengües.
7. Anàlisi del funcionament de l'equip docent.
8. Col·laboració entre diferents professionals, institucions i recursos amb finalitats educatives.
9. Anàlisi de models d'agrupament d'alumnes i de pràctiques inclusives.
10. Anàlisi dels factors temporals i espacials que condicionen l'activitat educativa.
11. Anàlisi dels processos comunicatius i interactius a l'aula.
12. La professió de mestre/a: funcions, estratègies, tècniques i actituds professionals.

Metodologia

El Practicum 1 del grau d'educació primària es un mòdul integrat per un seguit d'activitats formatives diverses i amb un sentit clarament exploratori i d'anàlisi global de la realitat escolar i social. Les diferents activitats estan organitzades sobre dues variables diferents: localització i agrupament.

A) Localització: fa referència al lloc on es realitzen. Poden ser activitats d'aula i activitats de camp. Les activitats d'aula són els tallers, seminaris i tutories individuals o col·lectives que permeten planificar i concretar les accions formatives que integren el mòdul de Practicum I. Les activitats de camp són les que es realitzen fora de la universitat, sobretot vinculades a una escola d'educació infantil/primària i en relació al territori on aquest s'ubica.

B) Agrupament: fa referència a la naturalesa de l'activitat. Pot ser de tipus individual o grupal. Són activitats individuals de caràcter exploratori, analític i descriptiu que cada estudiant ha de fer per si mateix. Aquestes

activitats poden ser preparatòries del treball de camp o d'estudi particular de les dades sobre el territori. Les activitats grupals representen la part més important del mòdul i es vehiculen en relació al grup d'estudiants que fan pràctiques en un mateix centre educatiu i treballen de forma cooperativa.

El professorat de la Facultat assignarà per a cada una de les escoles de les zones assignades a la UAB un nombre màxim d'estudiants que conformaran grups de 5 alumnes. Aquests alumnes conformen un equip de treball que opera col·lectivament en totes les activitats grupals del curs. Només el professorat de la Facultat i en circumstàncies excepcionals pot modificar les composicions dels grups o les assignacions a escoles o zones escolars.

L'alumnat matriculat a un grup classe es dividiran en zones geogràfiques i tindran assignat un tutor-a de Facultat.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Estada en el centre educatiu de pràctiques i al territori	70	2.8	1550:E01.05 , 1550:E01.06 , 1550:E08.03 , 1550:E12.04 , 1550:E13.01 , 1550:E17.01 , 1550:G03.02 , 1550:MP65.02 , 1550:EP70.02 , 1550:T05.06 , 1550:T05.04 , 1550:T03.05 , 1550:T03.04 , 1550:EP70.01 , 1550:MP65.01 , 1550:E17.02 , 1550:E13.02 , 1550:E12.05 , 1550:E08.04
Tipus: Supervisades			
Seminaris de discussió i avaluació processos dissenyats. Exposicions treballs. Debats i reflexions sobre qüestions bàsiques. Seguiment treballs grupals.	14	0.56	1550:E01.05 , 1550:E12.05 , 1550:MP65.02 , 1550:MP65.01 , 1550:MP13.01 , 1550:G03.03 , 1550:G03.02 , 1550:E17.02 , 1550:E17.01 , 1550:E13.02 , 1550:E13.01 , 1550:T05.06 , 1550:T05.04 , 1550:T03.05 , 1550:T03.04 , 1550:EP70.02 , 1550:EP70.01 , 1550:E12.04 , 1550:E01.06 , 1550:E08.04 , 1550:E10.01 , 1550:E10.02 , 1550:E08.03
Tipus: Autònomes			
Estudi territori. Anàlisi realitat escolar. Preparació individual i grupal de la memòria. Diari de camp. Preparació dels seminaris i de la presentació.	64	2.56	1550:E08.03 , 1550:E08.04 , 1550:E10.02 , 1550:E10.01 , 1550:MP65.01 , 1550:EP70.01 , 1550:T03.04 , 1550:T05.04 , 1550:T05.06 , 1550:T03.05 , 1550:EP70.02 , 1550:MP65.02 , 1550:E17.02 , 1550:E17.01

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura Practicum I ha de permetre la constatació de l'assoliment de les competències identificades en un primer nivell d'assoliment. Igualment, ha de tenir present el disseny global de la matèria i les seves orientacions metodològiques.

L'avaluació consta d'un seguit d'indicadors que cal tenir presents:

1. **Memòria final**, suposa un 45% de l'avaluació i representa una síntesi descriptiva, valorativa i analítica de les diferents activitats, cerques i observacions realitzades durant tot el Practicum I. La data límit de lliurament de la memòria final la concretarà el professorat de cada assignatura.

2. **Tutories, seminaris i exposicions de treballs**, representen un pes del 25% de l'avaluació i suposen la supervisió i seguiment, per part del professorat de la Facultat, d'algunes activitats de tipus pràctic i metodològic. Tanmateix consisteix en l'assistència i participació en les reunions plenàries per tal de

comunicar, valorar i analitzar la informació recollida a les diferents escoles i els seus entorns.

3. Informe de l'escola, implica un 30% de l'avaluació i ha de ser emès pel mestre o per la mestra responsable de l'equip de treball.

La còpia i el plagi són robatoris intel·lectuals i, per tant, constitueixen un delictes que serà sancionat amb un zero en tot el bloc on es situï el treball. En el cas de còpia entre dos alumnes, si no es pot saber qui ha copiat de qui, s'aplicarà la sanció a tots dos alumnes. Volem recordar que es considera "còpia" un treball que reproduceix tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, és a dir, sense citar-ne les fonts, sigui publicat en paper o en forma digital a Internet. (veure documentació de la UAB sobre el plagi a http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html)

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Informe de l'escola	30%	0	0.0	1550:E10.01 , 1550:E10.02 , 1550:E12.05 , 1550:E12.04 , 1550:E17.01 , 1550:G03.02 , 1550:G03.03 , 1550:E17.02 , 1550:E13.02 , 1550:E13.01
Memòria final	45%	0	0.0	1550:E01.05 , 1550:E01.06 , 1550:E08.04 , 1550:E08.03 , 1550:E13.01 , 1550:G03.02 , 1550:MP65.01 , 1550:T03.04 , 1550:T05.04 , 1550:T05.06 , 1550:T03.05 , 1550:MP65.02 , 1550:G03.03 , 1550:E13.02 , 1550:E12.05 , 1550:E12.04
Tutoria, seminaris i exposicions de treballs	25%	2	0.08	1550:E01.05 , 1550:E01.06 , 1550:E08.03 , 1550:E10.01 , 1550:E12.04 , 1550:E13.01 , 1550:E17.01 , 1550:G03.02 , 1550:MP13.01 , 1550:T05.06 , 1550:T05.04 , 1550:T03.05 , 1550:T03.04 , 1550:EP70.02 , 1550:EP70.01 , 1550:MP65.02 , 1550:MP65.01 , 1550:G03.03 , 1550:E17.02 , 1550:E13.02 , 1550:E12.05 , 1550:E10.02 , 1550:E08.04

Bibliografia

ANYON, J (1999). Clase Social y conocimiento escolar, a Fernández Enguita, M. (comp.) *Sociología de la educación. Textos fundamentales*. Barcelona: Ariel.

ANTÚNEZ S. (1993). *Claves para la organización de centros escolares*. Horsori: Barcelona.

ANTÚNEZ, S. i GAIRÍN, J. (1996). *Fundamentos y prácticas de la organización escolar*. Graó: Barcelona.

ALEGRE, M.A.(2006). L'acollida i l'escolarització de l'alumnat d'origen estranger al sistema educatiu català. A BONAL, X (dir). *L'Estat de l'educació a Catalunya. Anuari 2005*. Barcelona: Mediterrània.

AADD (1983). *Sociología de la Educación*. Barcelona: Barcanova.

CARRASCO, S (1998). Usos y abusos del concepto de cultura, *Cuadernos de Pedagogía*, 264, 14-18.

CARRASCO, S. (2005). Interculturalidad e inclusión: principios para evaluar la acogida del alumnado de origen extranjero, *Aula de Innovación Educativa*, 147, 64-68.

CORONEL, J.M.; LÓPEZ, J. y SANCHEZ, M. (1994). *Para comprender las organizaciones escolares*. Repiso: Sevilla.

FERNANDEZ PALOMARES. F. (Coord)(2003). *Sociología de la Educación*. Pearson: Madrid.

GAIRÍN, J. y DARDER, P. (Coord.) (1996). *Organización de centros educativos. Aspectos básicos*. Praxis: Barcelona.

GARCIA GRACIA, M. (2003). El sistema de enseñanza como construcción histórica y social a. Fernández Palomares (Coord). *Sociología de la educación*. Pearson: Madrid. pp.87-114.

PARSONS, T. (1990). El aula como sistema social: algunas de sus funciones en la sociedad americana, *Educación y Sociedad*, 6, 173-195.

SANTOS, M. (2000). *La escuela que aprende*. Morata: Madrid.

TABERNER, J.(1999). *Sociología y Educación*. Tecnos: Barcelona.

Llei d'Educació de Catalunya (juliol, 2009)